

Miljøtilladelse

§ 16 b miljøtilladelse af kvægproduktionen på Bjerglundsvej 10, 6510 Gram

Meddelt den 20. december 2022

af

Haderslev Kommune

Sagsnr.: 22/4096

Baggrund og læsevejledning

Frik Hekman, Bjerglundsvej 10 har ansøgt om § 16b, stk. 1 miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne ændre kvægproduktionen på Bjerglundsvej 10, 6510 Gram. Ejendommen ejes af E.U.H. Holding A/S.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøtilladelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal i staldene og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøtilladelsen kan læses selve afgørelsen (A), dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C).

Derefter kommer detaljerne om det ansøgte projekt og kommunens vurderinger (D). I afsnit D og de følgende afsnit er der en teknisk gennemgang af det projekt, der søges om, efterfulgt af kommunens bemærkninger og vurderinger af virkningerne på miljøet. Relevante bilag til sagen ses til sidst i miljøtilladelsen.

Husdyrbruget har i forvejen en eksisterende § 11 miljøgodkendelse fra 5. maj 2009, hvor husdyrbruget blev tilladt til 249,8 DE efter dagældende beregningsfaktorer.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr. 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	20658207
Husdyrbrugets navn	Frik Hekman - lejet ejendom
Beliggenhedsadresse	Bjerglundsvej 10
Postnummer	6510
By	Gram

Ansøger

Ansøgersnavn	Johannes Frik Hekman
Ansøgeradresse	Nørreåd 7
Ansøgerpostnummer	6780
Ansøgerby	Skærbæk
Ansøgetelefon	51543162
Ansøger-email	hekmanfrik@hotmail.com

Ejer

Ejersnavn	E.U.H. HOLDING A/S v. Ervind Underbjerg Hansen
Ejeradresse	Øbeningsvej 1
Ejerpostnummer	6230
Ejerby	Rødekro
Ejertelefon	20239174
Ejer-email	eu@euhteknik.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	21111511
Konsulent virksomhedsnavn	Kolding Herreds Landbrugsforening
Konsulentnavn	Lene Egtved Andersen
Konsulentadresse	Niels Bohrs Vej 2
Konsulentpostnummer	6000
Konsulentby	Kolding
Konsulenttelefon	76341788
Konsulent-email	lea@khl.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100000162
CHR numre	50193

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1083 - Højrup Ejerlav, Højrup

Tilladelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Sagsbehandler: Ekstern konsulent Henrik Maibom

KS: Astrid Kjærulff Jepsen

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Indholdsfortegnelse

Baggrund og læsevejledning	2
Registreringsblad.....	3
Indholdsfortegnelse.....	4
A. Afgørelse.....	7
Tilladt gødningsopbevaringsareal.....	7
Godkendte nye anlæg.....	7
Andre anlæg	8
Dispensationer.....	8
Historik.....	9
8 års drift.....	9
Nudrift	9
Ansøgt drift	9
Erhvervsmæssigt nødvendigt	9
Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav.....	9
Samlet vurdering for afgørelsen	9
Lovgrundlag.....	10
Andre tilladelser og dispensationer	10
Udnyttelsesfrist.....	10
Retsbeskyttelse	10
B. Vilkår for husdyrbruget.....	11
Generelle vilkår	11
Indretning og drift.....	11
Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem.....	11
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	13
Energi- og vandforbrug	14
Energiforbrug	14
Vandforbrug	14
Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser)	14
Lugt.....	14
Støj.....	14
Lys.....	15
Støv	15
Fluer og skadedyr	15
Reststoffer, affald og naturressourcer	16
Spildevand	16
Affald.....	16

Olie og diesel.....	16
Kemikalier og andre stoffer	16
BAT – Bedste tilgængelige teknik	16
Ophør	16
Egenkontrol.....	16
Egenkontrol generelt	16
C. Offentlighed og klagevejledning	18
Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet	18
Annoncering af afgørelse.....	18
Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:.....	18
Som e-mail med vedhæftet fil:	18
Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:	18
Klagevejledning.....	19
Civilt søgsmål	19
D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	20
Generelt.....	20
Ansøgers beskrivelse:.....	20
Haderslev Kommunes vurdering	20
Staldanlæg - Produktionsarealer.....	20
Ansøgers beskrivelse:.....	20
Haderslev Kommunes vurdering	21
Miljøtilladelsen omfatter:.....	21
Tilladt gødningsopbevaringsareal	22
Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav	22
Ansøgers beskrivelse:.....	22
Haderslev Kommunes vurdering	23
Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.....	24
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	24
Husdyrgødning.....	24
Ansøgers beskrivelse	24
Haderslev Kommunes vurdering	25
Foderopbevaring	25
Ansøgers beskrivelse.....	25
Haderslev Kommunes vurdering	26
Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter	26
Ansøgers beskrivelse	26
Haderslev Kommunes vurdering	26
Lugt.....	27
Ansøgers beskrivelse	27
Haderslev Kommunes vurdering	27

Støjklider og rystelser	28
Ansøgers beskrivelse	28
Haderslev Kommunes vurdering	28
Støv	29
Ansøgers beskrivelse	29
Haderslev Kommunes vurdering	29
Lys	29
Ansøgers beskrivelse	29
Haderslev Kommunes vurdering	30
Fluer og skadedyr	30
Ansøgers beskrivelse	30
Haderslev Kommunes vurdering	31
Transport, til- og frakørsler	31
Ansøgers beskrivelse	31
Haderslev Kommunes vurdering	31
Affald	32
Ansøgers beskrivelse	32
Haderslev Kommunes vurdering	32
Jord, grundvand, overfladevand	33
Ansøgers beskrivelse	33
Haderslev Kommunes vurdering	34
Energi	35
Ansøgers beskrivelse	35
Haderslev Kommunes vurdering	35
BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi	35
Ansøgers beskrivelse	35
Haderslev Kommunes vurdering	35
Sammenfattende vurdering	36
Bilag	37
Bilag 1: Situationsplan	38
Bilag 2: Produktionsarealer	39
Bilag 3: Afløbsplan	42
Bilag 4: Naturvurdering	43

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b, stk. 1 på Bjerglundsvvej 10, 6510 Gram, matrikel nr. 1083, Højrup Ejerslav, Højrup til udvidelse af produktionsarealer og ændring af kvægproduktion med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Tilladt produktionsareal

- 1: Kostald
  - Eksisterende stald med 70+1000 m² produktionsareal, svarende til 65 % af bruttoarealet på 1649 m².
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse på 70 m²
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg, sengestald med spalte (bagskyl eller ringkanal) på 1000 m².
- 2: Bindestald
  - Eksisterende stald med 165 m² produktionsareal, svarende til 20 % af bruttoarealet på 846 m².
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg; Bindestald med riste
- 3: Foderlade med kalvebokse
  - Dybstrøelsesafsnit med 315 m² produktionsareal (eksisterende areal 131 m² og nyt areal 184 m²), svarende til 55 % af bruttoarealet på 577 m².
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse

Der tillades følgende flexgruppe:

Flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse, der består af følgende dyr på 70+315 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.), dybstrøelse

Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalte (bagskyl eller ringkanal), der består af følgende dyr på 1000 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, sengestald med spalte (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), sengestald med spalte (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Flexgruppe: Alle kvæg, bindestald med riste, der består af følgende dyr på 165 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, bindestald med riste
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), bindestald med riste

Tilladt gødningsopbevaringsareal

- 269+288+516 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.
- 114 m² gødningsopbevaringsareal til fast husdyrgødning.

Godkendte nye anlæg

Der etableres ikke nye anlæg.

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealerne i figur 1/bilag 1.

Andre anlæg

Der sker ikke fysiske ændringer ud over ovenstående.

Figur 1: Situationsplan med stalde og opbevaringslagre m.v.

Ved ibrugtagning af denne tilladelse bortfalder Haderslev Kommunes § 11-godkendelse fra 5. maj 2009.

Dispensationer

Dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom.

Haderslev Kommune meddeler hermed dispensation til, at afstand fra stald til beboelse på samme ejendom er mindre end 15 meter.

Afstand fra stald til beboelse er 2 meter fra stald 3: Foderlade med kalvebokse, hvor kravet er 15 meter. Det drejer sig om en eksisterende staldbygning og eksisterende stuehus. Der er i nudrift og 8 års drift kalvebokse inden for 15 meter afstandskravet.

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at dispensation kan meddeles uden væsentlige eller ændrede gener for beboerne. Der skulle ellers bygges ny stald, og det er ikke i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, når eksisterende bygninger kan anvendes.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af husdyrbruglovens § 9 stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 6 vedrørende afstand fra stald til beboelse på samme ejendom. Der stilles ingen vilkår.

Tabel 1: oversigt over 8 års-, nu- og ansøgt drift.

Stald	8-års drift + nudrift	Ansøgt drift
1. Kostald	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 1.000 kvm Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 70 kvm	Flex – Alle kvæg Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 1.000 kvm Flex – Alle kvæg Dybstrøelse 70 kvm
2. Bindestald	Kvier, stude, ammekøer, sl.kalve (>6 mdr) Bindestald m. riste 275 kvm Kvier* Spaltegulvbokse 110 kvm Græs 5 mdr.	Flex – Alle kvæg Bindestald m. riste 165 kvm
3. Foderlade m. kalvebokse	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 131 kvm	Flex - Alle kvæg Dybstrøelse 315 kvm

Historik

8 års drift

8 års driften svarer til nudriften.

Nudrift

Husdyrbruget har en eksisterende § 11 miljøgodkendelse fra 5. maj 2009, hvor husdyrbruget blev tilladt til 249,8 DE efter dagældende beregningsfaktorer.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i 2022 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Bjerglundsvej 10, 6510 Gram. Ansøger ønsker at reducere og ændre produktionsarealerne i de eksisterende bygninger,

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at reducere og ændre de eksisterende staldes produktionsarealer er erhvervsmæssigt nødvendigt, da driften ændres til kviehotel.

Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i kapitel D.

Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i afsnit B og ansøgers beskrivelse samt kommunens begrundelser i kapitel D er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste

tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport.

Lovgrundlag

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 16b, stk. 1 og forudsætter en tilladelse af det samlede husdyrbrug.

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021, samt miljøstyrelsens Vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag, som husdyrproduktionen er underlagt.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har en ammoniakfordampning på 2150 kg NH₃-N/år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16b, stk. 1. Husdyrbruget må ikke etableres, udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Da der skal graves under muldaget ifm. Byggeri af nye stalde og anlæg, kan ansøger med fordel allerede i forbindelse med denne miljøgodkendelse underrette Museum Sønderjylland (msj.dk) om det planlagte byggeri med særlig opmærksomhed på museumslovens § 25, og anmode museet om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder.

Da der ændres i anvendelsen af enkelte bygninger, skal dette anmeldes via www.bygogmiljoe.dk, så den faktiske anvendelse er i overensstemmelse med oplysningerne i BBR-meddelelsen.

Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for fuldt udnyttet per dato for tilladelsen, da der blot er tale om overgang til ny lovgivning i eksisterende stalde, hvor der ændres på indretningen. Der bygges ikke nyt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 28. november 2030.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og kommunens vurderinger i kapitel D.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, som er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 227240 version 2 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
2. Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabeller og placeret som vist på figur 1 og bilag 1 (staldtegninger)

Tabel 2: Stalde og produktioner på ejendommen. Produktionsareal i procent og staldbygningens størrelse er vejledende

Stalde og produktioner						Produktionsareal (% af bygningsareal)
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Klibehøjde	Produktion	Antal måneder udegønde	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Kostald	1649	Naturlig ventilation	6 m	(#494300) Flexgrupper: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	70
				(#419523) Flexgrupper: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringløn)	0	1000
3. Foderlade med kalvebokse	577	Naturlig ventilation	6 m	(#404966) Flexgrupper: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	315
2. Bindestald	866	Illandlet ventilation	6 m	(#405769) Flexgrupper: Alle kvæg; Bindestald med riste	0	165
Sum						1550

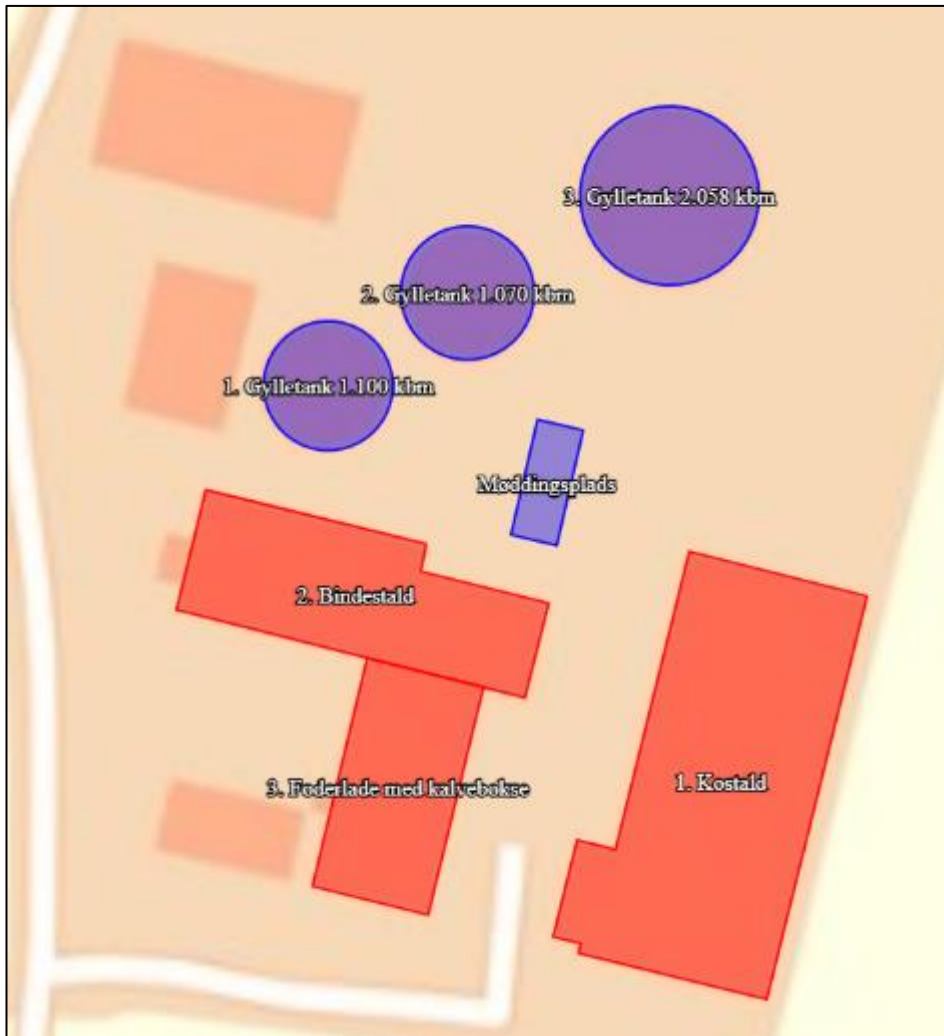
Tabel 3: Flexgrupper

2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg; Bindestald med riste	
Malkekøer. Bindestald med riste	
Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med riste	

Tabel 4: Opbevaringslagre

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
1. Gylletank 1.100 kbm	Flydende				269
2. Gylletank 1.070 kbm	Flydende				288
3. Gylletank 2.058 kbm	Flydende				516
Møddingsplads	Fast				114

Figur 1 Situationsplan med placering stalde og opbevaringslagre

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

4. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med ovenstående tabel 4 eller nedenstående tabel 5 og placeret som vist på figur 1 (situationsplanen)

Tabel 5: Opbevaring af husdyrgødning

Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lager (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift				
1. Gylletank 1.100 kbm	269	107,7	0,0	107,7
2. Gylletank 1.070 kbm	288	115,0	0,0	115,0
3. Gylletank 2.058 kbm	516	206,3	0,0	206,3

5. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
6. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
7. Markstakke med komposteret dybstrøelse eller ensilage skal placeres mindst 200 meter fra nabobeboelser.

Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

8. Energiforbruget skal registreres mindst én gang årligt.
9. Der skal skiftes til lavenergilydkilder i stalde og lader, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

10. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende. Vandforbruget skal registreres én gang årligt.

Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser)

Lugt

11. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
12. Markstakke med ensilage skal placeres mindst 200 meter fra nabobeboelser.

Støj

13. Bidraget fra landbruget på Bjerglundvej 10 til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tabel 6: Støjgrænser

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. Støjbelastningen gælder for hele ejendommen og ikke for de enkelte støjkilder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- Ved evt. ny belysning eller renovering af eksisterende udendørs belysning ved staldanlægget, som er synlig for omkringboende, skal belysningen forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt, så lang tid der arbejdes på pladserne udenfor bygningerne.
- Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.
- Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Fluer og skadedyr

- Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv [flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Miljøstyrelsen](#).

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

20. Fra befæstede arealer hvor der kan forekomme foder- eller gødningsrester må der ikke ske overfladeafstrømning til det omgivende terræn.
21. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
22. Tagnedløb skal sikres, så der ikke tilledes forurenende stoffer.

Affald

23. Husdyrbruget skal kunne fremvise kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal affaldstyper og mængder fremgå samt hvilken affaldstransportør og modtageranlæg, der er benyttet.
24. Farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.
25. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere, der er egnede, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale.

Olie og diesel

26. Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.
27. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
28. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Kemikalier og andre stoffer

Haderslev Kommune stiller ingen yderligere vilkår

BAT – Bedste tilgængelige teknik

29. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.

Ophør

30. Ved hel eller delvis ophør af husdyrbruget skal Haderslev Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Egenkontrol

Egenkontrol generelt

31. Ophør. Stalde og gyllebeholdere skal rengøres.
32. Opdateret beredskabsplan
33. Kvitteringer for bortskaffelse af affald og farligt affald
34. Logbøger Egenkontrol - Energi- og vandforbrug

35. El-, vand- og fyringsolieforbrug skal registreres en gang om året. El-, vand- og fyringsolieforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
36. Belysningen skal udskiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, efterhånden som der er behov for udskiftning.

C. Offentlighed og klagevejledning

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse og høring af udkastet

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 28. oktober 2022 sammen med orientering om høring af udkast til miljøtilladelse, der blev sendt til naboer indenfor lugtkonsekvenszonen og til andre berørte med oplysning om en frist på 2 uger til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 56 og forvaltningslovens § 19).

Haderslev Kommune har vurderet, at parter/høringsberettiget i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Lugtkonsekvenszonen i dette projekt er 315 meter.

Både ansøgningen og udkastet kunne ses på [Haderslev Kommunes Høringsportal \(blivhoerthaderslev.dk\)](https://haderslev.kommune.dk/horingsportal) fra den 28. oktober 2022 til den 11 november 2022.

Kommunen modtog ingen hørings svar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den 20. december 2022.

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](https://dma.mst.dk) den 20. december 2022.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger Frik Hekman, Bjerglundsvej 10, 6510 Gram
e-mail: hekmanfrik@hotmail.com
- Ejer Øbeningsvej 1, 6230 Rødekre
e-mail: guh@euhteknik.dk
- Xxxx , Bjerglundsvej 10

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Kolding Herreds Landbrugsforening v/ Lene Egtved Andersen
e-mail: lea@khl.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 København K.
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb tirsdag den 24. januar 2023..

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter Kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

D. Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse og kommunens vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøtilladelsen.

Ansøgers beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen med supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Generelt

Ansøgers beskrivelse:

Johannes Frederik Hekman (Frik Hekman), Nørrerad 7, 6780 Skærbæk, har lejet produktionsanlægget på ejendommen Bjerglundvej 10, Arnum, 6510 Gram, af E.U.H. HOLDING A/S. Staldene skal fremadrettes bruges til opstaldning af kvier og der ansøges derfor om en ny tilladelse til ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på Bjerglundsvej 10, 6510 Gram.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Frik Hekman, som er ansvarlig for driften.

For at sikre at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

Staldanlæg - Produktionsarealer

Ansøgers beskrivelse:

Ejendommen har på nuværende tidspunkt en miljøgodkendelse fra maj 2009, hvor produktionstilladelsen er fastsat til 166 årskøer, 43 småkalve (0-6 mdr.) og 126 kvier/stude (6-25 mdr.). Der er efter den seneste godkendelse trådt en ny lovgivning i kraft, så det nu er kvm produktionsareal, der bliver godkendt frem for et antal dyr.

Bindestalden (2) tages delvist ud af drift, men et mindre areal vil forsat kunne bruges. I foderladen (3) indrettes et større areal med dybstrøelse. Produktionsarealet i kostalden (1) vil være uændret. Der søges desuden om fleksibel drift, så der kan opstaldes alle typer kvæg på ejendommen.

Produktionsarealet reduceres fra 1.590 kvm til 1.550 kvm, -en reduktion på 40 kvm.

Ejendommens gødningsopbevaringsanlæg vil være uændret.

Figur 2: Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg m.v.

Produktionsarealerne for 8 års driften svarer til nudriften.

Haderslev Kommunes vurdering

Kommunen har gennemgået de ansøgte produktionsarealer og sammenlignet dem med de ansøgte produktionsarealer ifm. anmeldelsen i 2017. Kommunen vurderer, at det er korrekt, at produktionsarealerne er de samme i 8 års drift og nudrift.

Miljøtilladelsen omfatter:

Tilladt produktionsareal

- 1: Kostald
  - Eksisterende stald med 70+1000 m² produktionsareal, svarende til 65 % af bruttoarealet på 1649 m².
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse på 70 m²
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg, sengestald med spalte (bagskyl eller ringkanal) på 1000 m².
- 2: Bindestald
  - Eksisterende stald med 165 m² produktionsareal, svarende til 20 % af bruttoarealet på 846 m².
    - Dyretype flexgruppe alle kvæg; Bindestald med riste
- 3: Foderlade med kalvebokse
  - Dybstrøelsesafsnit med 315 m² produktionsareal (eksisterende areal 131 m² og nyt areal 184 m²), svarende til 55 % af bruttoarealet på 577 m².

- Dyretype flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse

Der tillades følgende flexgruppe:

Flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse, der består af følgende dyr på 70+315 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.), dybstrøelse

Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalte (bagskyl eller ringkanal), der består af følgende dyr på 1000 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, sengestald med spalte (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), sengestald med spalte (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Flexgruppe: Alle kvæg, bindestald med riste), der består af følgende dyr på 165 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude, bindestald med riste
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), bindestald med riste

Tilladt gødningsopbevaringsareal

- 269+288+516 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.
- 114 m² gødningsopbevaringsareal til fast husdyrgødning.

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealerne i figur 1/bilag 1.

Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af bilag 1.

Produktionsarealet ses i bilag 2.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøtilladelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger:

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Ansøgers beskrivelse:

Ansøger har beskrevet at afstandskrav er overholdt (med undtagelse af afstand til beboelse på samme ejendom), men ikke hvad der konkret er målt til. Kommunen har derfor kontrolleret ift. til hvert afstandskrav. Der er målt fra anlæg, der giver den korteste afstand. Dybstrøelsesafsnit i foderlade indrettes i en eksisterende stald, hvorfor kommunen i relation til afstandskrav anser foderlade for eksisterende forhold, da der ikke bygges nyt. Foderlade har også været benyttet tidligere i 8 års driften.

Afstand til (krav)	Meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 204 m (fra gyllebeholder) til nærmeste boring DGU.nr. 150.696
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	Ca. 204 m (fra gyllebeholder) til nærmeste boring DGU.nr. 150.696
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 600 m til sø mod sydvest. Marker er udrænede (JBK 1 Grov sandjord).
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 17 m fra stald 2 mod vest til kommunevej Bjerglundsvej 10
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	>148 m (til nærmeste anden ejendom)
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 2 m (eksisterende uændrede forhold; stuehus og stald 3 er tæt placerede)
Naboskel (30 m)	Ca. 93 m til skal mod øst og ca. 17 m til vej mod vest, men hvor tilstødende mark også er ejet af ansøgers udlejer.
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 148 m (Rolighedsvej 21 mod sydvest)
Eksisterende og fremtidig byzone el. sommerhusområde	Ca. 177 m (Arnum)
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse	Ca. 177 m (Arnum)

Tabel 7: Faste afstandskrav i henhold til § 6 og 8 i husdyrbrugloven; **fed = afstandskrav ikke overholdt, men meddelt dispensation**

Haderslev Kommunes vurdering

De fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6 og § 8 gælder for både etableringer, udvidelser og ændringer. Afstandskravene i henhold til § 6 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug måles til kanten af de pågældende bygninger.

Der udvides ikke med yderligere produktionsarealer i de eksisterende bygninger. Der sker en mindre reduktion af produktionsarealer i ansøgt drift.

Ændringen af husdyrbruget sker indenfor rammerne af det eksisterende anlæg. Da der ikke bygges nye anlæg vurderer Haderslev Kommune, at afstandskravene i §§ 6 og 8 ikke er relevante at behandle yderligere.

Husdyrbruget er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden større end kravet på mindst 50 m.

Nærmeste byzone i Arnum er ca. 177 m vest for husdyrbruget.

Nærmeste fremtidigt byzone ved Toftlund er ca. 8,6 km sydvest for husdyrbruget

Nærmeste sommerhusområder ved Arrild er ca. 10,2 km sydvest for husdyrbruget

Nærmeste fremtidigt sommerhusområde er over 10 km fra husdyrbruget

Nærmeste lokalplan i landzone er lokalplan 0,5-01 5,8 km øst for husdyrbruget

Nærmeste nabobeboelse er Rolighedsvej 21, 6510 Gram beliggende 148 m sydøst fra nærmeste stald. Afstandskravet på 50 m overholdes.

De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer og udvidelser, samt ændringer, der medfører forøget forurening.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 204 m (fra gyllebeholder) til nærmeste boring DGU.nr. 150.696
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 204 m (fra gyllebeholder) til nærmeste boring DGU.nr. 150.696
Vandløb (herunder dræn)	15 m	Ca. 600 m til sø mod sydvest. Marker er udrænede (JBK 1 Grov sandjord).
Offentlig vej og privat fællesvej Bjerglundsvej 10	15 m	Ca. 17 m fra stald 2 mod vest til kommunevej
Beboelse samme ejendom og	15 m	Ca. 2 m (eksisterende uændrede forhold; stuehus stald 3 er tæt placerede)
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>148 m (til nærmeste anden ejendom)

De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt, med undtagelse af afstand til beboelse på samme ejendom.

Afstand til beboelse på samme ejendom er et eksisterende og historisk forhold. Kommunen vurderer, at forholdet kan meddeles dispensation for afstandskravet, da nye dybstrøelsesafsnit placeres mindst 15 meter fra stuehus.

Kommunen vurderer desuden, at ændringen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Da der ikke bygges nyt, eller foretages ændringer, der påvirker de landskabelige forhold, foretager kommunen ikke en landskabelig vurdering.

Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Der er tre gylletanke på ejendommen med en kapacitet på 4.228 kbm. Herudover er der kapacitet i gyllekanaler på ca. 245 kbm, så den samlede opbevaringskapacitet er på 4.473.

Ifølge normtal vil der i ansøgt drift blive produceret omk. 1.100 tons gylle og ca. 320 tons dybstrøelse. Dybstrøelse og gylle afhentes direkte fra stalden og køres til biogas. Den afgassede gylle kommer retur og opbevares i gylletankene.

Foderrester og evt. en mindre mængde dybstrøelse opbevares på møddingspladsen ved den ene plansilo.

Ud over afgasset gylle vil der ligeledes være tillægning af overfladevand fra de to plansiloanlæg til gylletankene. Plansiloanlæggene har en samlet overflade på ca. 1.800 kvm.

Den samlede opbevaringskapacitet på 4.228 kbm opfylder kravet om min. 9 mdrs. opbevaringskapacitet.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen² vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16b, stk. 1 miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Med baggrund i Miljøstyrelsens anvisning af, at opbevaringskapacitet nu er et tilsynsanliggende, beregnes opbevaringskapacitet ikke i nærværende tilladelse. Beregning vil blive krævet ved kommende miljøtilsyn.

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 10.

Komposteret dybstrøelse kan, når dybstrøelsen mindst har ligget 3-4 måneder i gennemsnit i stald, og tørstofindholdet udgør mindst 30 %, lægges i markstak og skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen kapitel 6 om afstande, overdækning og optegnelser. Herved overholdes husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig kapacitet.

Hvis det er nødvendigt at lægge komposteret dybstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 meter fra nabohuse for at mindske lugtgener, jf. afsnit 5,9 Lugt.

Det forudsættes jf. § 8 i husdyrbrugloven, at markstak med komposteret husdyrgødning placeres mindst 15 meter fra dræn og vandløb.

Evt. udsprinkling af restvand skal overholde de til enhver tid gældende bestemmelser i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud. Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så vi undgår overfyldte gylletanke. Der skal derfor tilstræbes en opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Ansøger har indgivet en kapacitetsberegning, der viser over 12 mdrs. kapacitet for flydende gødning, og en opbevaring af dybstrøelse ved løbende afsætning til biogasanlæg.

Haderslev kommune vurderer sammenfattende, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen. Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 10.

Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Foderet består af græs og majsensilage.

Der tages foderanalyser af grovfoderet med henblik på konstatering af fosfor- og proteinindhold i foderet. Foranstaltningerne sikrer, at der ikke udskilles unødige næringsstoffer i gyllen.

Grovfoder (ensilage) opbevares på ansøgers anden ejendom.

---

² Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning – BEK. nr. 2243 af 29/11/2021

Haderslev Kommunes vurdering

Foderopbevaring er bestående forhold, og der stilles ikke vilkår for foderopbevaring.

Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Tabel 8: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansågt drift	1670,8	470,2	2149,0
Nudrift	1629,8	429,1	2059,0
8 års-drift	1629,8	429,1	2059,0

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3. Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
2. Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
1. Am.føls. skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 9: Oversigt over merdeposition og totaldeposition i kg NH₃-N/ha/år

Haderslev Kommunes vurdering

I Bilag 4 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Bjerglundsvej 10.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der stilles på den baggrund ingen vilkår for natur.

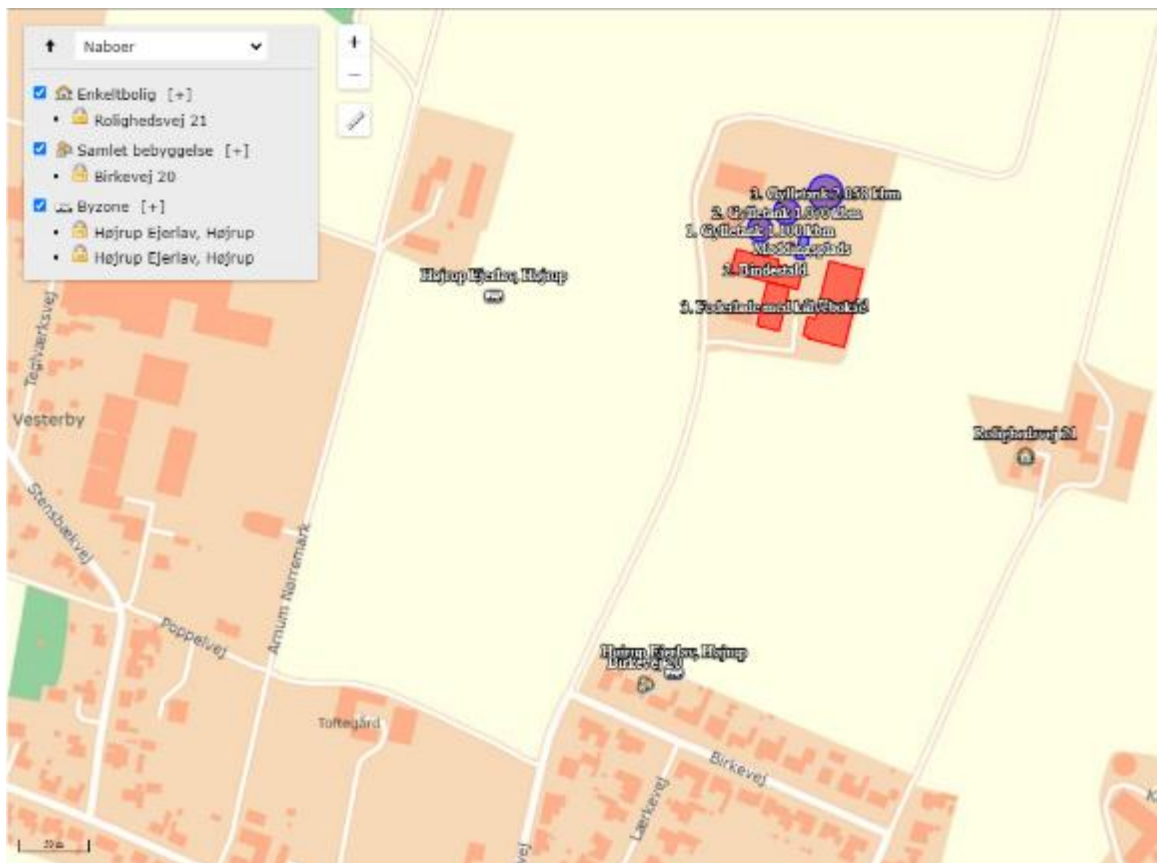
Lugt

Ansøgers beskrivelse

Ansøger har indsendt beregninger på lugtemissionen.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde fremgår af figuren nedenfor.

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde

Der er beregnet geneafstand af lugt til nærmeste nabo i enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde, der ses i tabellen nedenfor.

Tabel 10: Afstand og lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Rolighedsvej 21 	0	FMK	74,3	74,3	200,5	Ja
Birkevej 20 	0	NY	151,1	136	314,1	Ja
Højrup Ejerlav, Højrup 	0	FMK	234,8	234,8	298,9	Ja
Højrup Ejerlav, Højrup 	0	FMK	234,8	234,8	235,1	Ja

I tabellen ses resultaterne af de beregnede geneafstande og den faktisk vægtede gennemsnitsafstand fra staldene til naboer. Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Nærmeste nabo i enkelt bolig er Rolighedsvej 21, der ligger ca. 201 m sydvest for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand). Nærmeste samlede bebyggelse er i Arnum syd for anlægget og udløses af Birkevej 20. ca. 314 m syd for anlægget. Nærmeste byzone ligger i Arnum 235 m vest for anlægget. Nærmeste sommerhusområde er Arrild Ferieby 10 km mod syd.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er 136 meter, og til byzone er den 235 meter, hvilket vil sige at alle genekriterierne med hensyn til lugt er overholdt. Der er ikke anvendt teknologi til at reducere lugt fra husdyrbruget.

Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra husdyrbruget.

Der er ikke kumulation fra andre landbrug, da de ligger over 300 m/100 m fra hhv. byzone-/samlet bebyggelsespunkter, og punkt for enkeltbeboelse.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis det er nødvendigt at lægge komposteret dybstrøelse i markstak, skal stakken placeres i rimelig afstand fra nabobeboelser. For at undgå/minimere lugtgener ved nabobeboelser, stilles vilkår om, at komposteret husdyrgødning placeres mindst 200 meter fra nabobeboelser.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Støjklider og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets støjklider vil hovedsageligt være ifm. fodring, samt ved levering/afhentning af husdyrgødning. Fodring vil ske 1 gang dagligt og vil vare ca. 0,5 time og vil foregå i dagtimerne.

Biogasselskabet afhenter husdyrgødning direkte fra stalden, svarende til 3-4 læs/uge. De har returlæs med i samme omgang. Levering og afhentning af gødning foregår hovedsageligt i dagtimerne. Udbringning af gylle foregår i sæsonen og kan foregå uden for dagtimerne.

Ansøger vurderer, at der ikke vil være særlige støjklider på ejendommen ud over hvad der normalt vil være på et sådan type landbrug.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Støj fra intern transport indgår også i vurderingen.

Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Der er i ansøgningen ikke oplyst, at der er udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser

Støv

Ansøgers beskrivelse

Ansøger vurderer, at der ikke er særlige støvkilder på ejendommen, der kan være til gene for de omkringboende.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indblæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Nærmeste nabo ligger ca. 148 m mod fremherskende vindretning. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Lys

Ansøgers beskrivelse

Al udvendig belysning er kun tændt efter behov.

Figur 4: gul = udvendig lys uden sensor; rød = udvendig belysning med sensor

Haderslev Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Tabel 11: ansøgers beskrivelse af skadedyrsbekæmpelse

Generel bekæmpelse af skadedyr	Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og spild af foder undgås så vidt muligt.
Bekæmpelse af fluer	Dybstrøelsen udmuges ofte. Hvis der bliver problemer med fluer vil der blive brugt rovfluer el. smøremidler.
Bekæmpelse af rotter	Hvis der opstår problemer med rotter vil kommunen blive kontaktet

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Tabel 12: ansøgers oplysninger om transport

Transport til og fra ejendommen
Hovedparten af transporter til og fra ejendommen sker i forbindelse med afhentning og levering af husdyrgødning til biogas samt kørsel med foder og dyr.
Antallet af transporter fra ejendommen forventes at falde, da der fremadrettet skal opstaldes kvier og ikke malkekøer på ejendommen.
Transport til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå i dagtimerne, men der kan dog forekomme transporter på øvrige tidspunkter af døgnet.
Til- og frakørselsforhold vil være uændret.
Intern transport
Uændret

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift
Husdyrgødning	180	70
Foder	60	200
Brændstof	10	-
Mælk	365	-
Dyr til og fra ejendommen	30	12
Døde dyr	12	1

Haderslev Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Bjerglundsvej. Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Antallet af transporter vil falde grundet ophør af malkebesætning.

Trafik og transport af gods på offentlig vej reguleres af færdselsloven, og der stilles ingen vilkår.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Affald

Ansøgers beskrivelse

Tabel 13: ansøgers oplysninger om affald

Type	
Brændbart affald	Opbevares i container indtil afhentning
Medicinrester	Evt. kanyler og medicinrester medtages af dyrlægen.
Spildolie	Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.
Kemikalie og pesticidrester	Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.
Døde dyr	Døde dyr vil blive opbevaret på spalter og afdækkes med presenning. Daka afhenter efter aftale.

Haderslev Kommunes vurdering

Affald beskrevet i Haderslev Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/> skal håndteres efter denne. Andet affald håndteres efter generelle regler i affaldsaktorbekendtgørelsen og affaldsbekendtgørelsen.

Fast og flydende farligt affald skal opbevares jf. Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Haderslev Kommune

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/>

Affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/farlig-affald/>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, der står under afsnittet Jord, grundvand og overfladevand.

Døde dyr opbevares under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Haderslev kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne fremvise kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal affaldstyper og mængder fremgå, samt hvilken affaldstransportør og

modtageranlæg der er benyttet. Desuden stilles vilkår om, at farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.

Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Jord:

Olie

Tabel 14: ansøgers oplysninger om olier

Type	Størrelse (liter)	Alder	Placering
Dieseltank	1.800	2009	I maskinhuset
Motorolie	-	-	Opbevares ikke på ejendommen
Spildolie	-	-	Opbevares ikke på ejendommen

Kemikalier:

Der vil fremadrettet ikke blive opbevaret kemikalier (pesticider, samt kemi til rengøring og desinfektion) på ejendommen

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran af hensyn til jord og grundvand, og der er stillet vilkår herom.

Grundvand:

Tabel 15: ansøgers oplysning om grundvand

	Nudrift	Ansøgt drift
Samlet vandforbrug	Kender ikke det nuværende forbrug	Anslået 1.500 kbm
Aflæsning	Årligt ifm. opgørelse af driftsregnskabet	

Vandforsyning	
Egen boring	Der er en markvandsboring på ejendommen
Vandværk	Arnum Vandværk

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af stalde og maskiner.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med driftsregnskabet.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Overfladevand/spildevand/tagvand:

Tabel 16: ansøgers oplysninger om overfladevand/spildevand/tagvand

Kilde	Afløb til
Sanitært spildevand, husstand + stald	Spildevand fra stuehus og toilet i stald afledes til septiktank.
Vaskevand fra stalde	Vaskevandet ledes til gyllesystemet.
Tagvand	Tagvand ledes via dræn til jorden eller direkte i jorden.
Befæstede arealer	Overfladevand samt ensilagesaft fra plansiloer har afløb til fortanken og pumpes i gylletanken.
Møddingsplads	Møddingspladsen har afløb til gylletanken

Haderslev Kommunes vurdering

Jord

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Der stilles vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Markstakke med komposteret husdyrgødning vurderes ikke at forurene jord, hvis de generelle regler følges.

Grundvand

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

For at begrænse anvendelse og spild af ressourcer, stiller Haderslev Kommune vilkår om vandforbrug.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til registrering af forbruget af vand i relation til normtal for at begrænse spild og forbruget af ressourcer.

Overfladevand/spildevand/tagvand

Spildevand fra plansiloer, løbegård, malkeum m.v. opsamles til senere udbringning. Sanitært spildevand fra stald og tagvand nedsives.

Vaskevand fra stalde og kalvehytter samt befæstede oplagspladser skal jf. generelle regler ledes til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

Der opføres ikke nye bygninger eller nye befæstede arealer ud over løbegård, der medfører, at der skal meddeles ny spildevandstilladelse af overfladevandsafledning.

Afløbsplan fremgår af bilag 3.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår for tagvand og overfladevand. Tagnedløb skal sikres, så der ikke tilledes forurenende stoffer. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfoder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles. Maskinvask med evt. gødnings- og pesticidrester skal foregå på plads med opsamling.

Energi

Ansøgers beskrivelse

Tabel 17: ansøgers beskrivelse af energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug	Kender ikke det nuværende forbrug	Anslået ca. 8.000 kWh
Forbrug af olie	Kender ikke det nuværende forbrug	Anslået ca. 1.500 l
Egenproduktion af energi (vindmølle, biogas el. andet)	-	-

Energibesparende foranstaltninger

Der er naturlig ventilation i staldene.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Haderslev Kommune, at energiforbruget på ejendommen er forventeligt for et produktionsanlæg af denne størrelse og ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet.

BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ansøgers beskrivelse

BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 2.150 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission ligger ligeledes på 2.150 kg N/år og ligger dermed på niveau med BAT-niveauet. BAT er dermed overholdt.

Haderslev Kommunes vurdering

Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunen fastsætte vilkår, der sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik BAT.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er større end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 2150 NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1680	470	2150
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1680	470	2150
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 18: BAT-beregning fra ansøgningsskema

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidler er de enkelte staldsystemer.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen.

Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af det ansøgte.

Sammenfattende vurdering

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøtilladelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Det vurderes at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport.

Astrid Kjærulff Jepsen

Sagsbehandler

Haderslev Kommune

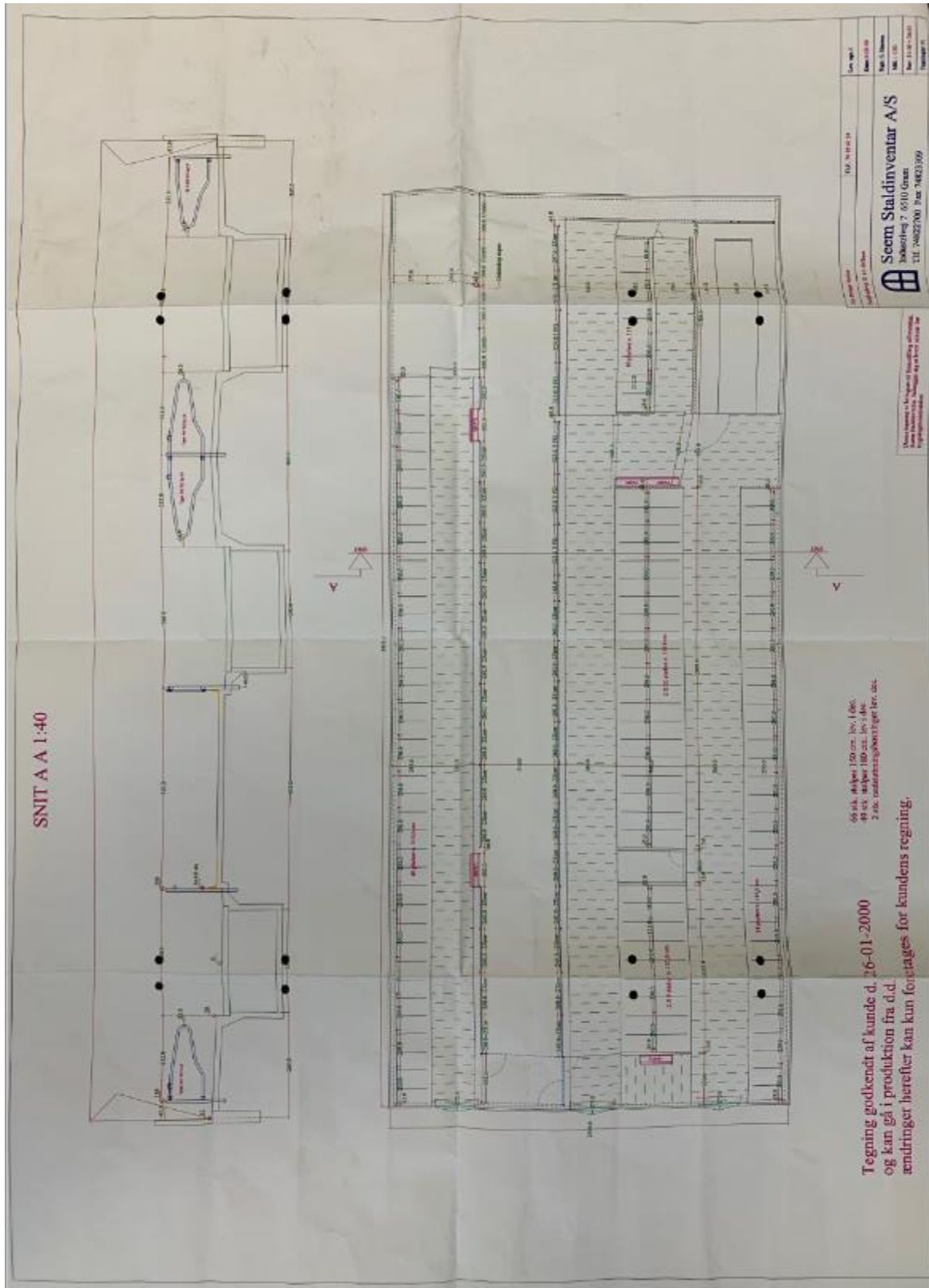
Bilag

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Produktionsarealer

Stald 1. Kostald

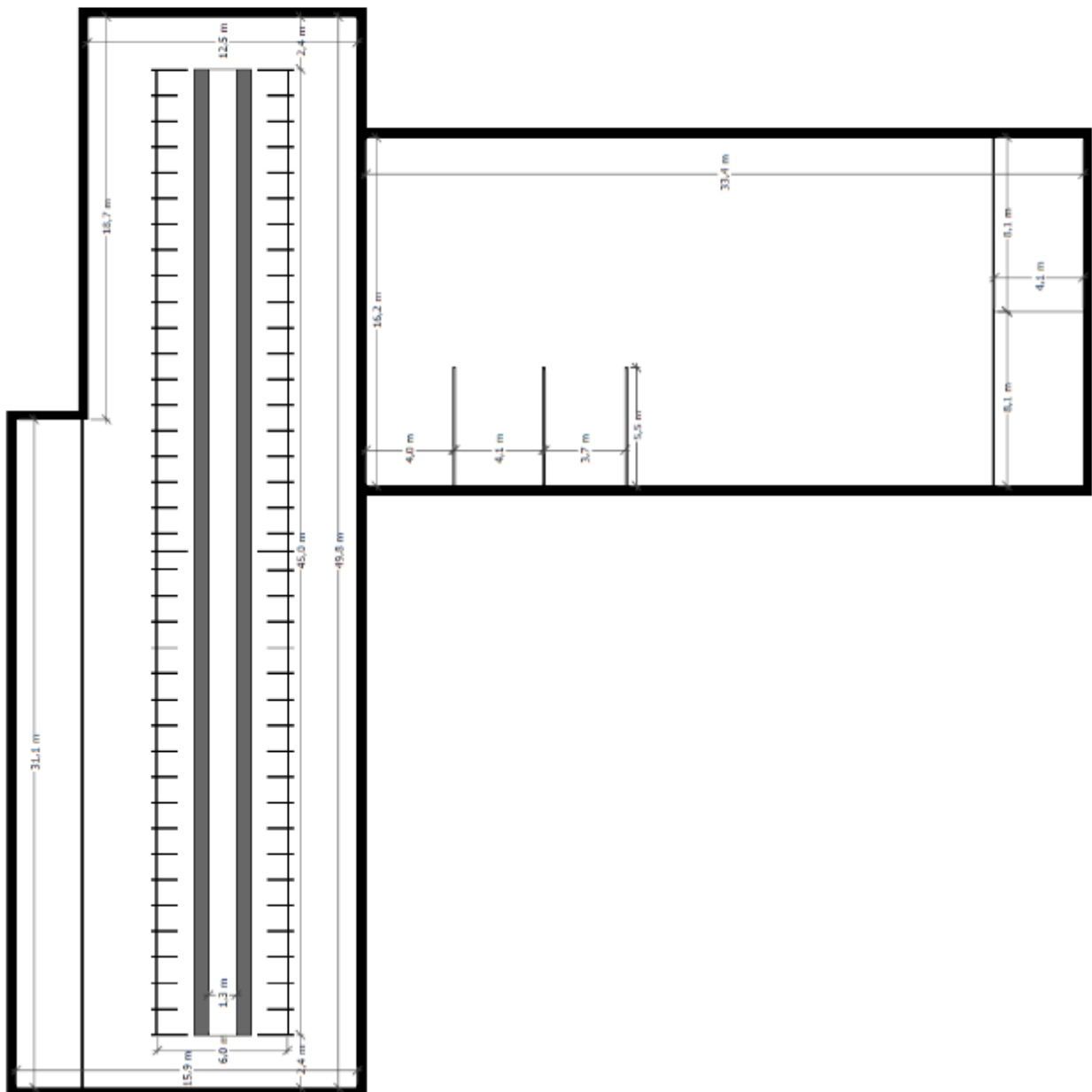

Stald 2. Bindestald og stald 3. Foderlade med kalvebokse (ikke tilladt indretning af stald 3)

01

29.01.2022

Bjerglundsvej 10
6510 Gram

Stald 3 (tilladt indretning aht. 15 meter afstandskravet til beboelse på samme ejendom; gul = eksisterende kalvebokse; lyseblå = nye kalvebokse)

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Naturvurdering

Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

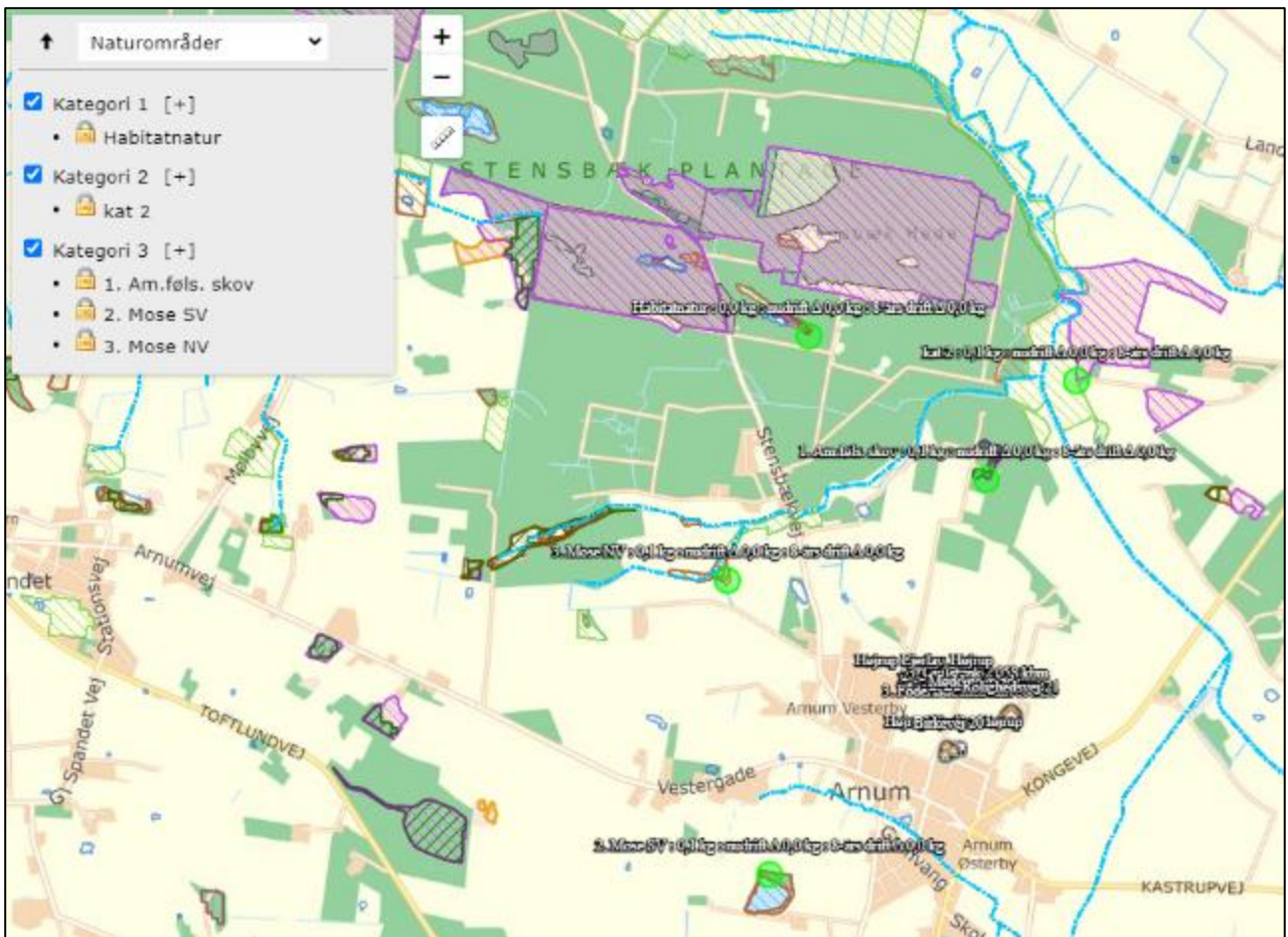
Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Bjerglundsvej 10.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der stilles på den baggrund ingen vilkår for natur.

Ansøgers tekst mht. natur

Samlet emission: 2149,9 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 90,9 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (nudrift): 90,9 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3. Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
2. Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
1. Am.føls. skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven³ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- **Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.**
- **Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.**
- **Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK².**

Tabel 2: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Hængesæk	Ca. 1.750 m mod NV	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Hede	Ca. 1.450 m mod NØ	0	0	0,1
<i>Kategori 3</i>				
Potentiel ammoniakfølsom skov	Ca. 930 m mod N	0	0	0,1
Mose	Ca. 1.225 m mod VNV	0	0	0,1
Mose	Ca. 1.295 m mod SV	0	0	0,1

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er en hængesæk, som findes ca. 1,8 km NV for det ansøgte projekt. Revling-indlandsklitten modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at revling-indlandsklitten ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 2225 af 27/11/2021

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er en hede, som ligger ca. 1,5 km NØ for det ansøgte projekt. Heden modtager 0,1 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at hedens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 *stk. 2-5* i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er et område, der er potentiel ammoniakfølsom skov, og som på den baggrund anses for at være ammoniakfølsom. Arealet modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en merdeposition på 0 kg N/ha i forbindelse med projektet og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers oplysninger. På den baggrund vurderes det, at husdyrbruglovens krav overholdt, og det vurderes, at naturarealernes (hedens) tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁵ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁶ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 3: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
§ 3 sø	530 m mod NV	0	0	0,2

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

Det nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområde, som ikke er kategoriseret natur, er en sø, som ligger ca. 530 m nordvest for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Søen modtager ingen merdeposition af ammoniak fra anlægget. Dermed modtager søen og også fjernere beliggende søer en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel 2. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at søens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Bjerglundsvvej 10.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁷ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes ramsarområder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række

⁵ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 1986 af 27/10/2021

⁶ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁷ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Stensbæk Plantage og Heder (N253)	Ca. 930 m

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er område nr. 253 "Stensbæk Plantage og Heder", som omfatter habitatområde nr. 262 og fuglebeskyttelsesområde nr. 121. Natura 2000-området ligger ca. 930 m NV for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Da ejendommen er beliggende så langt fra Natura 2000-området, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke hverken Stensbæk Plantage og Heder eller andre Natura 2000-områder. Ansøgningssystemet beregner, at der ikke sker en merbelastning med ammoniak for nærmeste punkt i Natura 2000-området, og at totaldepositionen er på 0,1 kg N/ha/år i samme punkt.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU⁸ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring ejendommen findes der ikke mange søer, og der er ikke registreret padder indenfor 1 km af anlægget.

Ingen af søerne i området omkring ejendommen vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition eller en totaldeposition større end 0,2 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3

⁸ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover padderarter kan der også jf. Håndbog om bilag IV-arter findes flere arter af flagermus, odder samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde.

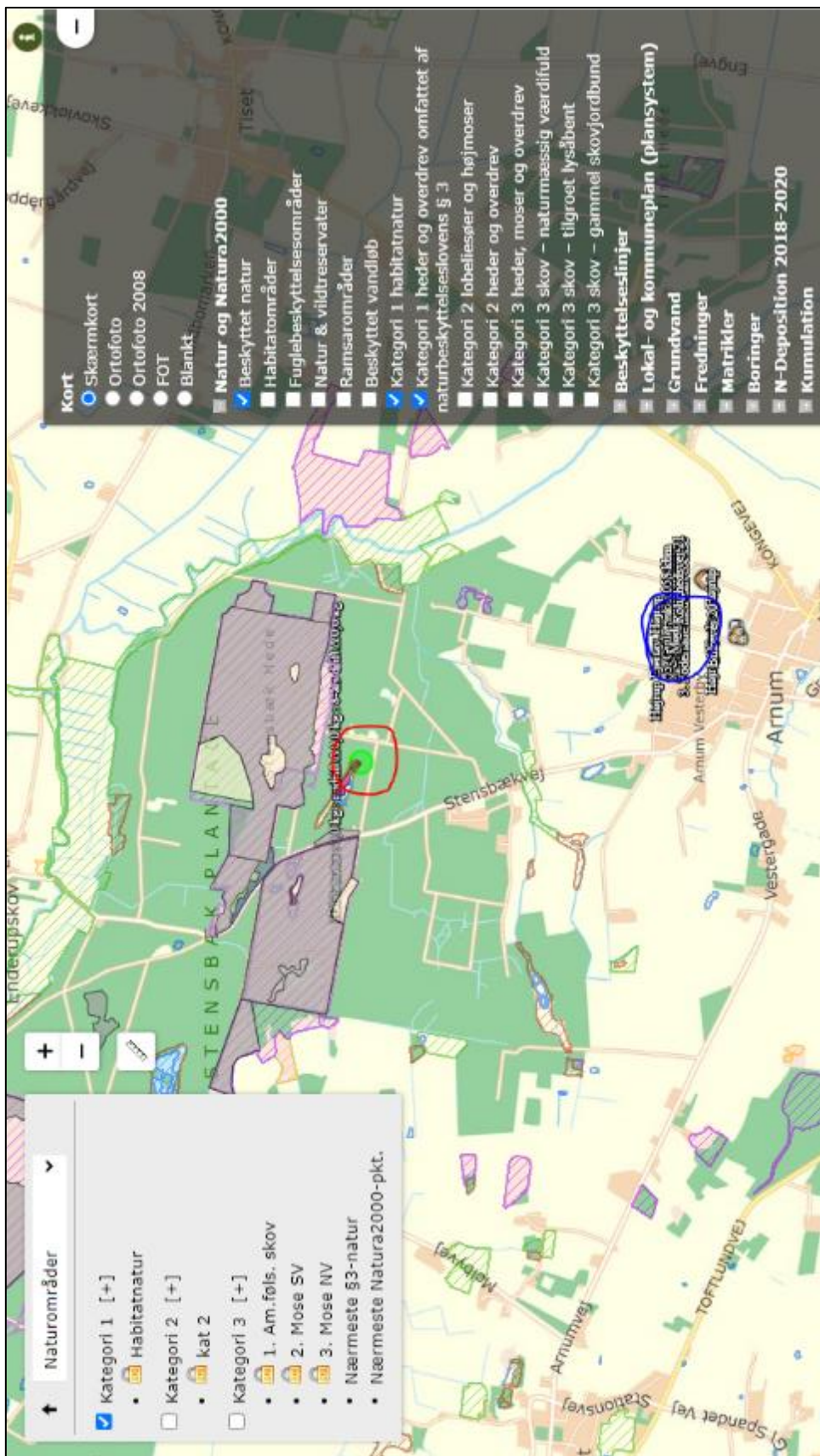
Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus, og projekter, der involverer vandløb, kan påvirke odderens levevilkår.

Projektet indebærer ikke ændringer på ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger, ændring af vandløb eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus, odder eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

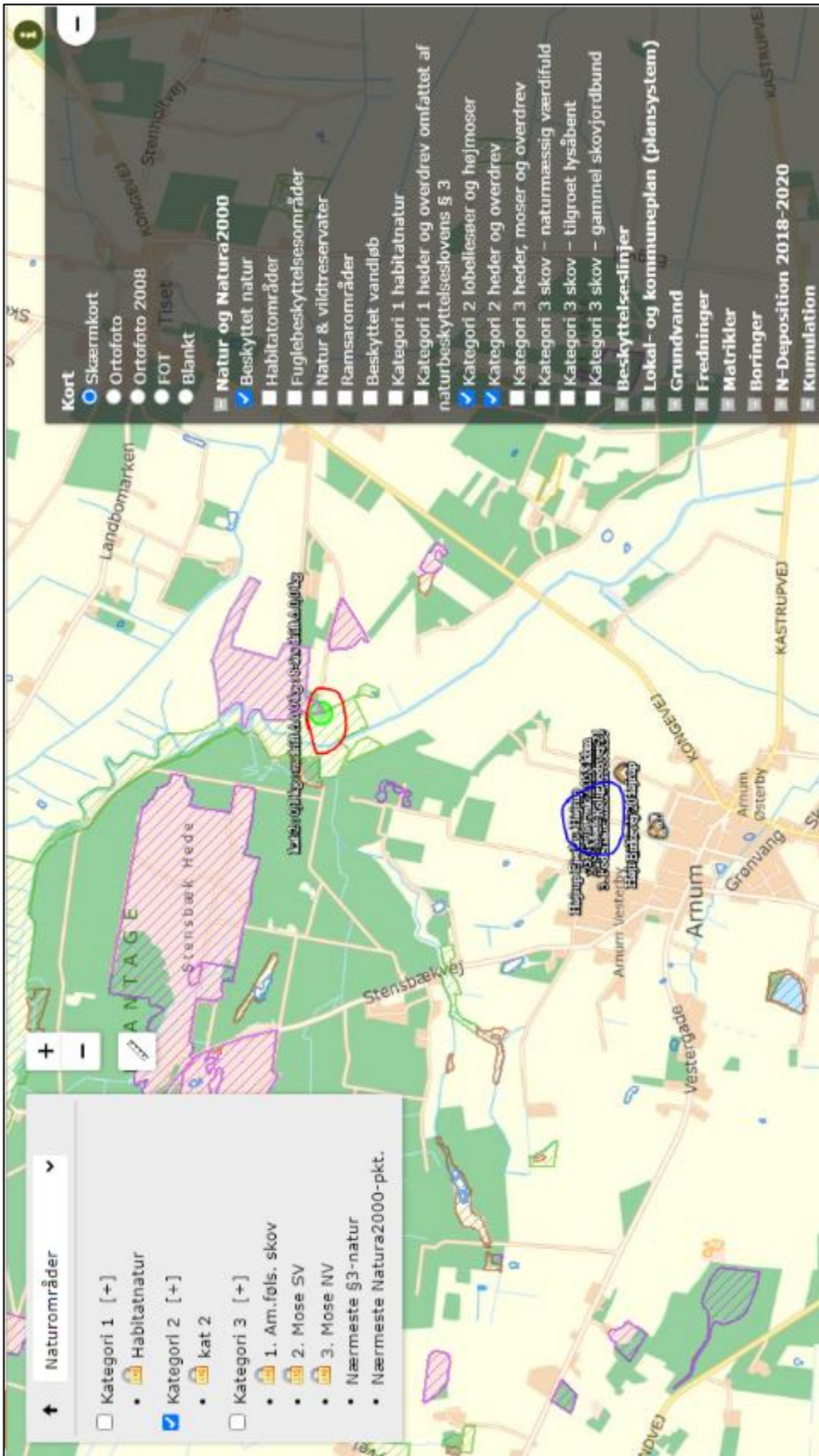
Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

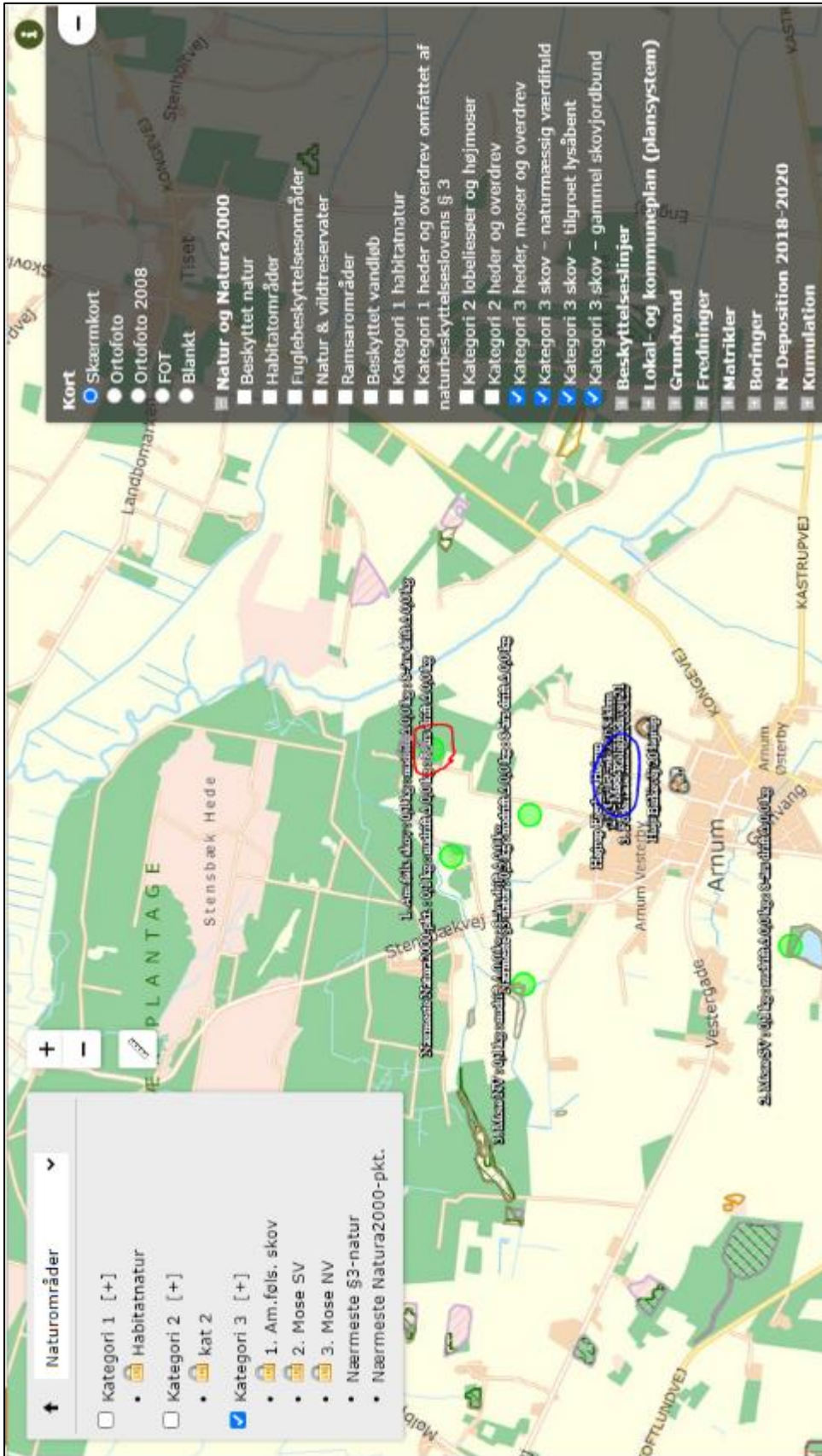
Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg (rød cirkel = nærmeste kategori 1 natur; blå cirkel = anlæg)

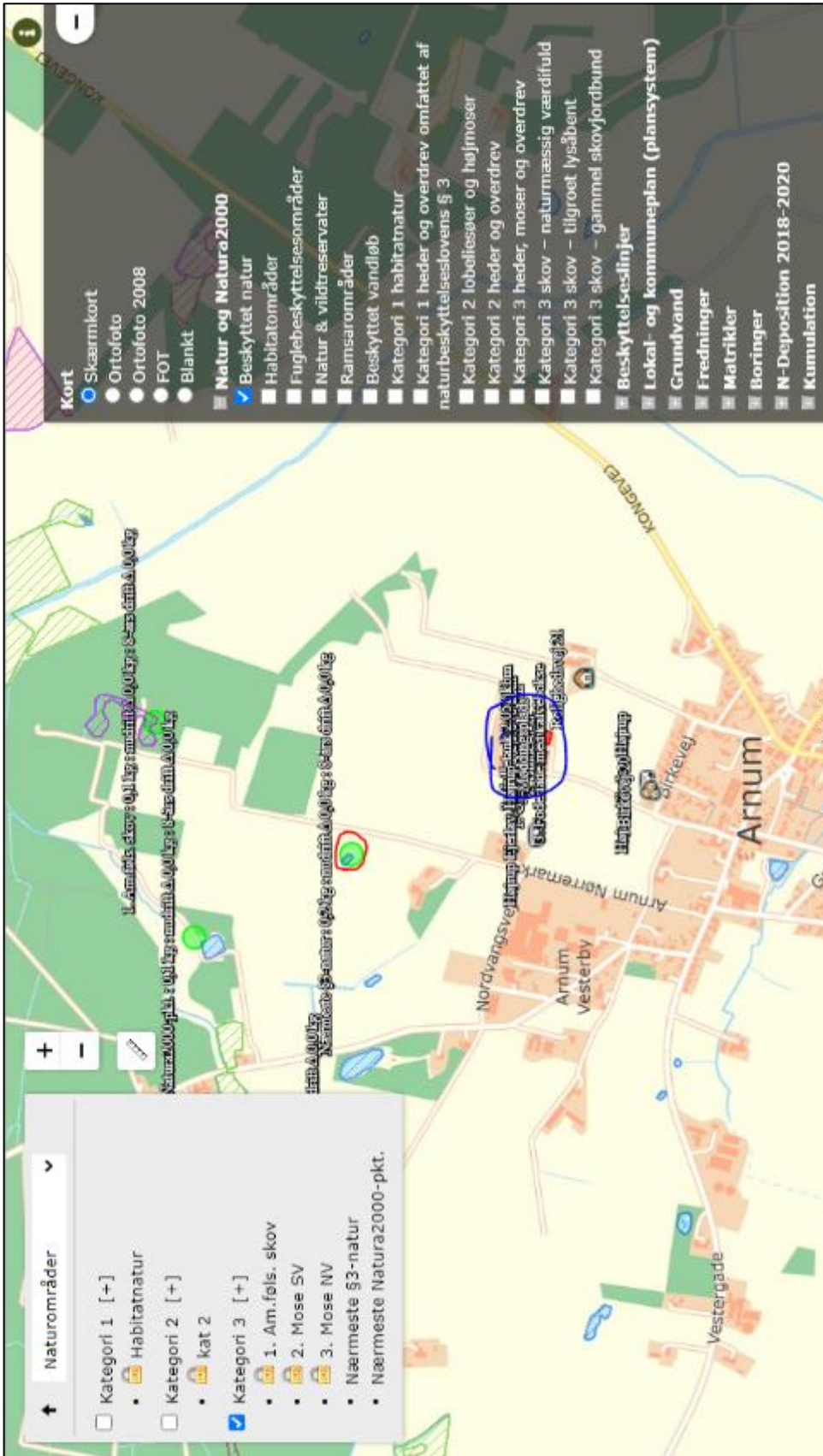
Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg (rød cirkel = nærmeste kategori 2 natur; blå cirkel = anlæg)

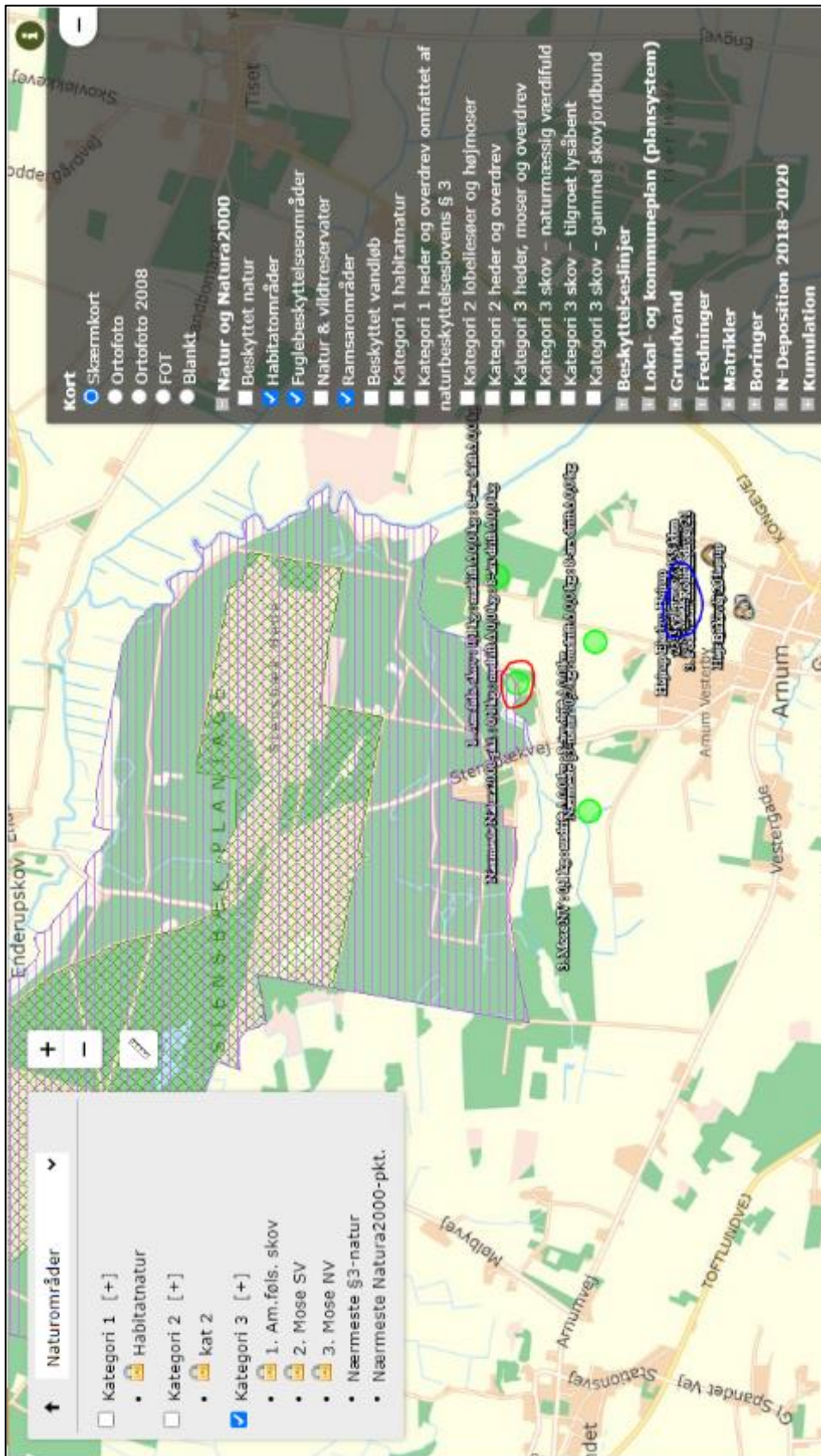
Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg (rød cirkel = nærmeste kategori 3 natur; blå cirkel = anlæg)

Bilag d – Kort over § 3 natur ved anlæg (rød cirkel = nærmeste § 3 natur; blå cirkel = anlæg)

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg (rød cirkel = nærmeste punkt i Natura 2000-område; blå cirkel = anlæg)

Danmarks Miljøportal
Data om miljøet i Danmark

Om Danmarks Naturdata Hjælp

Skærmkort ▾ 📍 Bjerglundsvvej 10, Arnum, 6510 C ✕

+ -

Arnum
Arnum Søsterby
Arnum
Arnum
Vestby

TELEFORSIDEN
Søg arter
Søg en eller flere arter...

Vælg område: (6..1 km²) 📍

Habitatsdirektivet - Bilag IV
 Habitatsdirektivet - Bilag V
 Invasive arter

SØG

Ingen arter fundet